

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročilna lista:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrť leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 35.

Maribor, dne 31. marca 1913.

Letnik V.

Slavnosten dan.

Bela nedelja, dne 30. marca, je bila za S. K. Z. slavnosten dan. Vršil se je v Mariboru njen letošnji občni zbor. Iz vseh krajev naše ožje domovine so prihiteli pristaši naše stranke, da se udeležijo občnega zbora te velevažne politične organizacije. Tudi večina štajerskih slovenskih državnih in deželnih poslancev je bila pri zborovanju navzoča. Veliko navdušenje pa je vzbudila navzočnost prvoboritelja slovenskih kmečkih teženj, državnega in deželnega poslanca Franca Povšeta iz Ljubljane.

Občni zbor S. K. Z. je otvoril njen načelnik državni in deželni poslanec Ivan Roškar ter pozdravil navzoče zborovalce, državne in deželne poslance, posebno še pa najboljšega moža in prvoboritelja, kadar se gre za dobrobit kmetijstva v državnem zboru, moža, ki je vsakokrat v prvih vrstah v avstrijskem parlamentu, kadar pridejo v poštev agrarna vprašanja, državnega in deželnega poslanca Franca Povšeta iz Kranjskega; nadalje pozdravlja deželnega odbornika gospoda Robiča, ki nas mora sedaj tam gori v Gradcu sam braniti. Naj stoji trdno in nam pripravi tla, da se lahko vrnemo k prednemu delu. Nadalje pozdravlja tudi navzoče narodno zavedne viničarje iz mariborske okolice. Izraža željo, da bi naj vsi stanovi s skupnim in smotrenim delom pripravili tla za boljšo bodočnost našega millega naroda. Ob koncu podeli besedo gospodu

Franču Povše.

ki, viharo pozdravljen, izvaja približno sledeče: Častiti možje slovenski, mili bratje, ki živite v zeleni Štajerski, pozdravljam vas. Rač sem se odzval povabilu vašega vodstva, da izpregovorim tukaj nekaj besed dragim štajerskim kmetom. Eno je, česar nam je vedno manjkalo, česar smo vedno pogrešali, to je bila samozavest, da je ravno kmetijstvo oni steber, na katerem sloni cela država, kajti vsi narodni ekonomski so si v tem edini, da je le ona država najsrečnejša, ki sama prideluje toliko živila, kolikor ga rabijo njeni prebivalci. Pomenljiv je pa tudi kmečki stan, ker prihaja ravno iz vrst kmečkih sinov največ hrabrega vojaštva, kmečki sinovi tvorijo ogromno večino naših polkov in hrabri kmečki sinovi so kot vojaki tisti, ki gredo neustrašeno v

boj za očetnjava, kadar kliče cesar in oni krave, če treba, na bojnem polju. Vsa obrtnija in industrija zavzema ravno iz neusahljivega kmečkega vira svojih novih in svežih moči in za inteligenco je dal kmečki stan nebroj veleumov in učenjakov. Clovek bi potemtakem moral misliti, da bi ravno država morala varovati svoj kmečki stan, kakor punčico v očesu, kakor dragoceni biser; toda žalibog temu ni tako. V prejšnjih letih niso imele države sploh prav nobenega smisla za kmečki stan. Pomagale so, da so se združevali in organizirali vsi drugi stanovi, podeljevale so raznim korporacijam posebne pravice, kot so obrtne in trgovske zbornice, zbornice advokatov in notarjev itd., le borni kmet je ostal pozabljen in osamljen, zanj se ni nihče brigal. Sicer so se že pred več leti ustanavljale kmetijske družbe, ali žalibog, od poklicane strani, od države, ni bilo nobenega bodrila za pristop; če je kdo pristopil, je bilo prav, a država je bila tem kmetijskim družbam le mrzla mačeha. Toda razmere se boljšajo, ne na strani države, temveč na strani kmečkega stanu, pri katerem raste samozavest in veselje do organizacije. Kranjska kmetijska družba, ki je še pred nekaj leti štela komaj 400 do 500 udov, že šteje sedaj 17.000 udov. A čujte, za kranjsko kmetijsko družbo prispeva dežela letnih 2000 K in država 5000 K, vse drugo moramo storiti iz lastne volje, iz lastne moči. In koliko je že storila kranjska kmetijska družba za naš kmečki stan! (Medklci: Zato pa štajerska nič! Veselost.) Treba je torej, da si v prvi vrsti sami pomagamo. Združujmo se v kmečkih zvezah, zbirajmo se, v sreč slovenskega oratarja se naj vzbudi ponos in samozavest.

Samopomoči nam je treba. Že pred leti so se našli možje, ki so imeli čut in sree za kmeta, našli so se blagi duhovniki in posestniki, ki so ustanovili posojilnice, razne zadruge itd. in jih še ustanavljajo. Čast jim!

Zastaviti moramo vse svoje sile, da se kmečki stan tudi strokovno izobrazi, kajti dandanašnji bije kmet trd boj za svoj obstanek in le tisti, kateri umno obdeluje svojo rodno grudo, more izhajati. Razmere na kmetih so se v zadnjih desetletjih zelo izpremenile. Cene raznih kmečkih potrebščin so se zvišale, delavci zahtevajo večje plače in kmet je prisiljen, da se poslužuje raznih pripomočkov, kot u-

metnega gnojenja, poljedelskih strojev itd. Za izobrazbo drugih stanov se delijo razne stipendije, le za kmeta stori država bore malo. Zato je treba, da si s stanovsko izobrazbo, z umom in vstrajnostjo v edinstvu in bratski slogi krepimo naš kmečki stan. In tukaj nas čaka še mnogo dela. Koliko naših travnikov in zemljišč še čaka na izboljšanje. Naši travniki in pašniki bi vrgli mnogo več, če bi se za njihovo izboljšanje več storilo in naša živinoreja bi nam prinesla mnogo več dobička, kakor do sedaj. In ravno živinoreja je ona najvažnejša panoga našega kmetijstva, ki še vzdržuje kmeta na rodni grudi, da zamore plačevati davke, obresti in dolgove. Če pobije toča, so uničeni vinogradi dostikrat za več let in vinogradnik mora leta in leta delati, predno dočaka, da vinograd zopet obrodi. Pride trna uš, strupena rosa in druge uime in ves up vinogradnikov je uničen. Upravičeno smemo zato tudi zahtevati, da država stori kaj za izboljšanje prometnih zvez, za dobre ceste in železnice, da zamore kmet spraviti v denar svoje pridelke. Z velikim naporom in z združenim silo se je posrečilo kmečkim poslancem, da so dosegli, da je država dovolila leta 1909 povodom obnovitve carinske pogodbe med našo državo in Balkanom, 54.000.000 K za pospeševanje kmetijstva. Če bi se ti milijoni pošteno in ne enostransko porazdelili, če bi jih delila pravična roka, koliko bi se lahko doseglo! Na Štajersko pripade od teh milijonov vsako leto 370.000 K; ako bi se ta svota pravično razdelila, bi bilo to velikanskega pomena za naše kmetijstvo, toda žalibog, na naš slovenski Štajer pride le bore malo. Ljudstvo se izseljuje v druge kraje, ker ne najde doma dela in zaslužka. Zlobno in hudobno bi bilo reči, da se izseljujejo naši ljudje iz lahkornosti. Ne! Sila jih goni, da zapuščajo svojo domovino ter iščejo zlasti naši mali posestniki v tujini zaslužka. (Splošno pritrdjevanje.)

Tukaj bi morala država pomagati. Če ima milijone za kanone, bi morala imeti tudi radodarno roko za povzdigo našega kmetijstva, ki je njena največja in najzanesljivejša opora. Zahtevati moramo od našega zakonodajstva, da se malo bolj ozira na kmečke težnje in da varuje interese kmetijstva. In ko se bodo leta 1917 zopet obnovile carinske pogodbe, tedaj na krov vsi kmečki poslanci. (Živahno ploskanje.)

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

(Dalje.)

Prvi trenutek sva mislila obadva, da sva prišla v velikomestni hotel. Tako prva kakor druga še mnogo večja soba sta bili polni raznih gostov, dam in gospodov, veleturistov in prelaznikov, ki so vsi obedovali.

Ko sva si zagotovila ob dolgi mizi blizu gorke peči svoja prostora ter naročila obed, podava se takoj k hišnji, da rešiva s štirimi kronicami vsak svoj „Zimmerlein“, na kojem je natiskano vse, kar je le treba vedeti za bivanje v tej „koči.“

Po elegantno ograjenih in z debelimi preprogami pokritih stopnicah naju pelja brhka sobarica v prvo nadstropje, kjer nama odkaže na lističu zaznamovani ljubki sobici s krasnim mescnovim pohištvom, z vodovodom in velikima oknom z očarujočim pogledom na Horn- in Waxeckkees.

Hitro se umijeva, prvičkrat po svojem odhodu iz Dominikove kočje na Olperer, preoblečeva in preobujeva, potem pa izpolniva na mizicah pripravljena zglasilna lističa. Nekoliko premočene čevlje postavi-va skozi okno na ploščevinasto streho nekega prizidka, da se posuše na solncu, ki je ravnokar prodiralo visoke oblake.

„Lojze“, zakliče mi Janko od svojega okna sem, „zdaj pa kar hitro k obedu, potem pa ven na planino, da nama ne pobriše solnce zopet za oblake, še preden sva si ogledala divno panoramo Berolinske kočje.“

Res jo udariva takoj po obedu po zlozmem in vijugastem potu, ki pelje v severovzhodni smeri in ljubkemu Črnemu jezercu (2469 m), ter se ustavi-va kakšne četrt ure nad kočjo, da napaseva še svoje oči na veličastni velehorski panorami.

Od krute Zsigmondyšpice (3085 m) do čmerne-ga Greinerja (3203 m) hiti pogled čez dolgi venec veličastnih velehor z mogočnimi ledišči ob svojih vznožjih. Tam — proti severovzhodu — dviga se ostri Feldkopt ali Zsigmondyšpica, ta Matterhorn Zillerdolskih alp; njej slede od leve na desno nekoliko nižji vršaci Rosskaršpic, potem pa se vspne greben do Malega Mörchnerja (3194), kojega spaja z Velikim Mörchnerjem (3287 m) strašno raztrgan greben: to je divja Mörchnerjeva rez.

Proti jugu se blišče v snežni belini Hornšpice s svojo kraljico Berolinsko špico (3310 m), nadalje impozantni, v gladke ledene stene okovani Thurnerkamp (3422 m), „najlepša gora Zillerdolcev, ki tvori sklep Hornkeesa, kojega ledene množine se vspenja-jo visoko gor na njegove boke; poleg nja stoji Roß-ruckšpica (3295 m), vrhunec Roßruckkeesa, ki loči mogočna Horn- in Waxeckkeesa. Bliščeč greben se vleče tja do impozantnega masiva Velikega Mösele, ki se je s svojimi 3486 metri dolgo časa smatral za vrhunec Zillerdolskih alp, dokler se ni moral umak-niti 37 metrov višjemu Hochfeilerju.

Od Mösela se odloči proti severu ostra, z mno-gimi stolpiči in sohami okrašena bridina s Furt-schaglšpico in Senönbichlerhornom; od poslednjega se obrne greben v severozahodno smer ter se kma-lu vspne do Talgenköpfen in v čmerne, kruto se dvigajočega Velikega Greinerja.

In spodaj pod najinimi nogami?

Tu se v neposredni bližini razprostirajo veli-častni ledeniki, Schwarzenstein-, Horn- in Waxeck-kees s svojimi neštevilnimi poči, udrtinami in sera-ki. Najine oči zrejo in gledajo vso to redko lepoto in krasoto ter se je ne morejo nagledati do sitega. Ne-hote mi mrmrajo na pol odprte ustnice znano Ziller-dolsko pesmico:

„O Zillertal, du bist mei' Freud!“

In sredi tolikega veličastja stoji prekrasno planinsko zavetišče, Berolinska „koča“, opremljena z

vsem komfortom, ki se pač redkokekaj najde v pla-ninskem svetu.

IV.

Schwarzenstein (3370 m).

Berolinska kočja je bila postavljena leta 1878, ter dne 28. julija 1879 izročena tujskemu prometu, ki pa je leto za letom tako naraščal, da so jo morali večkrat prezidavati in povečavati. Dandanes obstoja iz več stavb, katere vse nadkriljuje dvonadstropna velika spalna hiša.

Tudi na gorske vodnike niso pozabili, kojim se je leta 1893 postavila prostorna hiša za 24 oseb.

Vodovod, ki se je napeljal leta 1891 ter spo-polnil naslednje leto, daje dobro pitno vodo za hišo in kuhinjo; a tudi klozeti imajo svoj posebni vodo-vod.

Leta 1895 je c. kr. vlada napravila telefonsko zvezo z Dominikovo kočjo v Zamski dolini, z Breit-lahnerjevim hotelom, z gostilno Roßhag in Ginzlin-gom (Dornaubergom) v Zemmski dolini noter tja do Maierhofena, kjer se veže z brzojavom, tako da je Berolinska kočja v neposredni zvezi s celim svetom. Seveda ima tudi c. kr. poštni urad „Berlinerhütte“, ki je v dvakratni dnevni zvezi z Maierhofenom. Za 60 vinarjev pošlješ lahko 5 kg težek zavitek iz cele Avstrije in Nemčije naravnost v Berolinsko kočjo. In ako si tako srečen, da si na potovanju prihranil kaj cvenka, lahko ga takoj pošiš v nabiralnico c. kr. poš-čne hranilnice v Berolinski koči.

Leta 1903 so postavili ob južnozahodni strani dvonadstropne spalne hiše veliko gospodarsko poslo-pje, v katerem se nahaja prostorna pralna kuhinja, soba za glajenje in likanje perila, kopalnica, dve spalnici s peterimi posteljami in štirimi matracami. Kuhinji so prizidali sobo za umivanje posode, stano-vanje hišninje in pa prostor za sušenje perila. Da tudi velike steklene verande ne manjka, od koder se ti nudi zares krasen pogled na ledenike, je samoob-sebi umevno.

(Dalje prih.)

Veleindustrija in z njo združena socijalna demokracija, mesta in trgi, zahtevajo z vedno večjim pritiskom uvoz žive živine iz Italije, iz Balkana in iz drugih dežel. Z uvozom živih živali v našo državo bi se pa zanesle k nam razne kužne bolezni, ki jih sicer pri nas doma ne poznamo. In kakor uniči toča vse poljske pridelke, tako uničijo živinske kužne bolezni našo domačo živinorejo in s tem tudi našega kmeta. Živa potreba je zato, da prirejajo naše kmečke zveze pogosta zborovanja. Če vlada vidi, da ljudstvo združeno zahteva vedno glasneje svojih pravic, da imajo kmečki poslanci zaslonbo v ljudstvu, potem se mora sčasoma udati.

Govornik je nadalje omenjal krivice, ki se gode kmečkemu ljudstvu pri odmerjenju dohodninskega davka ter je še enkrat vabil ves kmečki stan na skupno delo, da si ohrani svojo rodno grudo in je končal z vsklikom: Kdo je mar te lepe zemlje gospodar? To je naš slovenski oratar! (Viharno, ponavljajoče se ploskanje.)

Govorniku se je za krasna izvajanja v prisrčnih besedah zahvalil S. K. Z. poslanec Roškar. Nato je govoril naš državni in deželni poslanec

dr. Korošec,

ki je v svojem govoru najprvo omenjal delovanje slovenske štajerske delegacije v državnem in deželnem zboru. Natančneje je opisal zadnja pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Potem je nadaljeval: Bolj kakor kedaj poprej je ravno sedaj, v času bojov za ugled avstro-ogrskih Jugoslovancev nastala krvava potreba, da se okrepimo v boju za naše narodne pravice in da se z našo organizacijo tesneje zvežemo tudi oni sloji po naših slovenskih mestih in trgih, naše obrtništvo in drugi stanovi, ki se strinjajo z načeli Vseslovenske ljudske stranke. S. K. Z. ponuja vsem stanovom roko za bratski boj za naše narodne svetinje. Kjer je mir, tam je smrt in smrti nečemo. (Viharno navdušenje.)

Nato se je prečitala naslednja resolucija:

1. S. K. Z. izreka svojim državnim in deželnim poslancem popolno zaupanje.

2. S. K. Z. odobruje obstrukcijo deželnih poslancev ter jih pozivlje, da tudi nadalje branijo pravice štajerskega slovenskega ljudstva s taktiko, ki jo smatrajo za najprimernejšo.

3. S. K. Z. izjavlja, da je voljna, s katoliško narodnimi pristaši v mestih in trgih, ter z obrtništvom in delavstvom na Štajerskem, katero stoji na temelju V. L. S., ustvariti skupno politično organizacijo ter pooblašča svoj odbor, da stori v to svrhu potrebne korake.

Resolucija je bila enoglasno ob velikanskem navdušenju sprejeta.

Nato so se vršile volitve. Za načelnika je zopet izvoljen enoglasno naš dični državni in deželni poslanec gospod Roškar. V odbor so izvoljeni: dr. Fr. Jankovič, dr. Anton Korošec, Ivan Rudolf, Al. Terglav, dr. Hohnjec, Franc Pišek, A. Turnšek, J. Schöndorfer, Mihael Brenčič, Andrej Repina, Filip Galunder, Korper Franc, Urek Ivan, dr. Benkovič, Franc Nidorfer, J. Stravs, Fr. Žebot, J. Rajh star., Ivan Počivalšek.

Po končani volitvi zaključil predsednik gospod Ivan Roškar zanimiv občni zbor s pozivom na delo za blagor naroda.

Nato je imel novoizvoljeni odbor svojo prvo sejo, v kateri si je izvolil svoje funkcionarje.

Naše prireditve.

Rečica ob Savinji.

Na praznik dne 25. t. m. sta se vršila pri nas občna zbor kmetijskega društva in posojilnice. Občnega zbora se je udeležilo lepo število članov, kot zastopnik zveze pa gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak, kateri je govoril na obeh občnih zbora.

Na občnem zboru kmetijskega društva nam je gospod govornik podal sliko o delovanju društva in dokazal, da je društvo tekom zadnjih pet let napredovalo. Leta 1908 je znašal dolg društva 45.000 K, sedaj znaša le 40.000 K. Napredek društva pa se kaže tudi v tem, da ima društvo sedaj dosti večje zaloge blaga, kakor pred petimi leti in da je marsikaj popravilo v svojih dveh hišah ter si lansko leto postavilo, oziroma preuredilo lepo skladišče s stroški 2500 K. Člani se prav pridno poslužujejo društva, o čemur priča dejstvo, da znašajo prejemki za blago okroglo 128.000 K (355 K na dan). Gospod govornik je pozival navzoče, da naj tudi v bodoče ostanejo kmetijskemu društvu zvesti.

Na občnem zboru posojilnice je gospod govornik orisal stanje posojilnice in potem v kratkih besedah položaj na denarnem trgu. Posojilnica ima že nad 800.000 K hranilnih vlog, lahko ustreže prošncem za posojila iz domače župnije, pa tudi onim iz drugih župnij, kateri se oglašajo za posojila in ima kljub temu še 378.000 K odvišnega denarja. Posojilnice v Gornji Savinjski dolini, katere so članice Zadržne zveze v Ljubljani, imajo 1.200.000 K odvišnega denarja. Glede položaja na denarnem trgu je gospod govornik omenil, da je isti kritičen, v kar je mnogo pripomogla vojska na Balkanu. Omenil je nadalje, da splošno ne čuti kmečko ljudstvo posledice balkanske vojske, pač pa čuti posledice Gornja Savinjska dolina, ker ista izvažala les po splavih na jug, a je ta trgovina vsled vojske sedaj popolnoma prenehala, oziroma odjemalci lesa ne morejo blaga

plačati. Z zanimanjem so sledili zborovalci izvajanjem gospoda govornika in želeli, da se še večkrat ob priliki občnih zborov prirede gospodarska predavanja.

Sv. Frančišek Ks.

Prireditve našega katoliškega bralnega in izobraževalnega društva se je nepričakovano dobro obnesla. Vkljub slabemu vremenu je bila soba napolnjena do zadnjega kotička. Kakor pri vsaki igri, ki se je vršila do sedaj, tako so tudi zadnji naši vrli fantje rešili svoje vloge prav izborno. Predstavljal so igro „Kmet Herod, ali gorje mu, kdor pride dujakom v roke.“ Tudi dekleta so v igri „Na krivih potih“ nastopila jako dobro. Pohvalno moramo omeniti tudi deklamovalki, ki sta deklamirale Gregorčičevo desmo: „Hajdukova oporoka“ in „Zedinjeni Sloveniji.“ K prireditvi nas je posetil tudi častiti gospod Hohnjec Franc, kaplan iz Rečice, ki nam je v svojem govoru podal jasno sliko naših verskih organizacij, svaril pred tujino in navduševal h krščanskemu življenju in vstrajnemu delovanju v društvih. Končal je z besedami nepozabnega Gregorčiča: Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud nam nebo blagoslovi!

Hoče.

Telovadni odsek Orel je imel včeraj poučen tečaj, ki je bil dobro obiskan. Po večernicah je govoril častiti gospod profesor dr. Kovačič v dvorani pri Rojku, kjer so bili zbrani Orli, Dekliška zveza, očetje in matere. Zanimivo je govoril o treznosti, o škodljivosti opojnih pijač, zlasti žganja, in nas navduševal in vspodbujal k treznosti. Dokazal je nam na mnogih resničnih vzgledih iz življenja, da ljudstvo, ki je udano alkoholu, mora izumreti. Mi si hočemo te besede zapomniti in pospeševati treznostno gibanje. Nevarni so nam nemčurji in odpadniki, a še bolj nevaren sovražnik je alkohol. Ob sklepu so zapeli Orli primerno pesem.

Sv. Lovrenca nad Mariborom.

Včerašnja prireditve mariborskih Orlov je res krasno izpadla. Imeli smo izredno prijeten dan, da je človek res z vso dušo užival lepoto zelenečega Pohorja. Koj po tretji uri popoldne se je začelo zbirati pri gospodu Kodru zavedno naše narodno občinstvo iz St. Lovrenca in okolice. Veliki salon je bil že kmalu poln.

Najprvo je govoril poslanec dr. Verstovšek. Na podlagi sujeta, ki ga je Finžgar obdelal v „Naši krvi“, se je dotaknil naših domačih razmer in povedal mnogo krepkih, a resničnih.

Predstava „Naše krvi“ se je jako obnesla. Igralci so se vidno potrudili in prav zadovoljno rešili svoje vloge. Občinstvo se jim je zahvaljevalo z burnim ploskanjem. Po predstavi smo ostali v veselju in neprisiljeni družbi še dalje časa skupaj. Imeli smo prav lep dan in smo mariborskim Orlom prav hvalježni.

Ptuj.

Včeraj, na belo nedeljo, se je v minoritski cerkvi vršila veličastna mladinska slovesnost. Blagoslovila se je zastava za Orle in za mladeniško družbo.

Ob tej priliki je dr. Hohnjec zbrani množici, ki je veliko cerkev napolnila do zadnjega kota, govoril iskrene besede o pravi izobrazbi in krščanski vzgoji naše mladine.

Mladina je bila vzradoščena in počaščena osobito s tem, da je velespoštovana in blaga gospa dr. Peganova prihitela iz Ljubljane ter kumovala pri blagoslovitvi zastave in ji pripela od nje same darovan, dragocen trak. Prisrčna in udana hvala v imenu Orlov in mladeničev Marijine družbe!

Popoldne so Orli v Narodnem domu priredili protialkoholno igro „Rešitelj.“ Pred igro je gospod dr. Hohnjec imel nagovor, v katerem se je najprej z resnimi besedami obrnil zoper tiste, ki nasprotujejo krščanski slovenski mladinski organizaciji, osobito Orlom (ptujska policija je tri Orle, ki so po cerkvenem pravilu mirno šli domov, kratkomalo aretirala in peljala na magistrat); potem je govoril o moči duha in telesa, h kateri veliko pripomaga treznost.

Cela slavnost je napravila na ljudstvo globok vtis ter pomenja važno stopnjo v razvoju krščanske organizacije v Ptuj in njegovi okolici.

Med vojno in mirom.

Napetost med Avstrijo in Črnogoro. — Demarša velesil na Cetinju. — Poročila o zapetnem obstreljevanju Skadra se ne potrjujejo.

Sedaj je za avstrijsko diplomacijo kamen spodtike Črnagora. Skadrsko vprašanje je, radi katerega moramo avstrijski davkoplačevalci dan za dnem nositi ogromne stroške mobilizacije na našem jugu. Ker bi Črnagora po petmesečnem prelivanju krvi rada spravila Skader v svojo posest in ker mora po mnenju in iz skrbi naših diplomatov za Albanijo pristati to mesto Albaniji, zato so naenkrat postale naše razmere s črnogorsko kraljevino napete in zato grozi naša vlada črnogorski z vojaško silo. Skrivnostna so pota politike, a brez dvoma najbolj skrivnostna so pota našega Bercholda. V teku nekaj mesecev je spravil državo trikrat v položaje, da je vsak čas skoro začelo govoriti orožje: s Srbijo, z Rusijo in sedaj s Črnogoro. Vladno in sploh nemško časo-

pisje je po svoji pretežni večini tej nesrečni politiki vedno na razpolago in nikdar ne varčuje s hujskarijami. Kar čez noč vam postane sosed, o katerem se prej ni vedelo nič posebno hudega, najbolj nevarni in ima na vesti stvari, katere se mora maščevati samo z orožjem.

Črnogorski kralj se, kakor umevno, brani prepuštili Skader, za katerega je žrtvovala dežela že toliko, kar meni nič tebi nič bodoči Albaniji. To pa je v obeh evropske, ali pravzaprav avstrijske politike, nedopustno in vsa diplomatska sredstva se izrabijo, da bi se ga uklonilo, v ozadju pa že štrle bajoneti in kanoni. Kolektivni demarši velesil v Beogradu, o kateri smo poročali zadnjič, je sedaj že sledila demarša v Cetinju. Črnogorski zunanji minister je odgovoril, da bo noto velesil, v kateri zahtevajo odpoklicanje črnogorskih čet iz severne Albanije in konec obleganja Skadra, predložil ministrskemu svetu. Da bi pa ostala kri vroča, so nemški listi poročali takoj, da so Črnogorci kvitirali noto velesil s tem, da so zopet začeli obstreljevati Skader. V tem slučaju bi bila Avstrija seveda primorana, tako pišejo listi, ki imajo z vlado baje ozke stike, da nastopi proti Črnigori z oboroženo silo. Po zadnjem listu je Rusija, ki spletkari in daje Črnigori potuho. Rusija se baje nikoli ne bo izjavila za nasilen nastop proti Črnigori. Danes došla poročila pa pravijo, da se vesti o zopetnem obstreljevanju Skadra ne potrjujejo. S tem postanejo seveda tudi vse grožnje z oboroženo silo brezpredmetne.

Po zavzetju Odrina.

Mirovna posredovalna akcija velesil še ni dosegla zaželenega uspeha. Konferenca veleposlanikov v Londonu še ni izdelala note, ki bi naj se izročila Turčiji kot podlaga za mirovna pogajanja. Nesporazumljenja med poslaniki so pa baje majhna. Bolgarija je pripravljena skleniti mir, toda vprašanje vojne odškodnine bo gotovo še povzročilo sitnosti in težkoče.

Avstrijsko konzularno osobje in avstrijska Italija v Odrinu se počutita dobro.

Šukri paša je prispel z drugimi turškimi generali in štabnimi častniki v Sofijo, kjer je bil slovesno sprejet.

Resnica ali bajka?

Nedavno tega je bombardirala, kakor je znano, turška križarka „Hamidije“ Drač in Medovo. Takoj po tistem dogodku so se jele širiti vesti, da podpirajo neke tajne sile turško ladijo v njenih operacijah ob albanski obali, da, pojavili so se celo glasovi, da ona križarka sploh ni bila turška, marveč avstrijska. Kakor danes stvari stoje, se pač ne more več trditi, da bi ladija, ki je obstreljevala Drač in Medovo, ne bila „Hamidije“, prav takisto pa je tudi gotovo, da bi turška križarka svojih operacij pred Medovo in Dračem ne mogla izvesti, ako bi ne našla dejanske podpore.

Da se nam ne bo očitalo, da natolcujemo brez vsakega vzroka, citiramo list, ki pač ne more biti na sumu, da simpatizira s Srbi ali Črnogorci. Tržaški „Il Piccolo“ piše: „Povdarjali smo že dejstvo, da je preskrbljevanje turške križarke „Hamidije“ s premogom in živežem spretno organizovano in uravnano. To preskrbljevanje se je vršilo v času kratkega bivanja križarke v lukah Egipta, Sirije, a morada tudi Malte, da, trdili bi, da ne samo Malte... Domnevanje, da križarka „Hamidije“ ni bila preskrbljevana z živežem in premogom samo na Malti, — marveč tudi drugod, potrjujejo živahni razgovori, ki jih je slišati v tržaškem pristanišču, kjer se navaajo celo imena onih avstro-ogrskih parobrodov, ki so odpluli iz tržaške luke, natvorjeni s premogom in živili za turško križarko. Toda najkonkretnější pa je slučaj s parnikom „Indeficienter.“ To ladijo, ki obsega 1451 ton in ki je lastniša Delniškega društva za pomorsko plovitbo na Reki, je najela družba Time Charter za — neodločeno mesto v južnem Jadrmorju. V Trstu je bil „Indeficienter“ natovorjen s premogom, z vrečami moke in z drugimi živili. Ko je bil parnik že pripravljen za odhod, je zastopnik parobrodnega društva zvedel, da je blago namenjeno za turško križarko „Hamidije“ in je takoj izdal predpisanim potom povelje, da parnik ne sme preje odpluti, dokler oni, ki so parnik najeli in natovorili, ne položijo pri kakšni znani banki v Trstu, na Reki ali v Pešti primerne varščine, ki bi odgovarjala vrednosti parobroda. Registriramo nadalje glasove, ki nam dohajajo iz izvrstno informiranega vira, da križarka „Hamidije“ vobče ni odplula iz Jadranskega morja, da se je ves čas obskrbljevala s premogom in živili iz tržaške luke in da so bile zlagane vse vesti, ki so javljale, da se je „Hamidije“ pojavila v tem ali onem sredozemskem pristanišču.“

„Slovenski Narod“ pa prinaša v tej zadevi tole informacijo iz Kotora:

„Iz povsem zanesljivega in avtentičnega vira vemo, da je bila avstrijska avstro-ogrška oklopnica „Karel VI.“ v najbližji bližini turške križarke „Hamidije“, ko je leta bombardirala Sv. Ivan Medovanski in da je imela direktn ukaz, priskočiti turški križarki v sili na pomoč, ako bi bila poškodovana. Oklopnice „Karel VI.“ fakično ni bilo v pristanišču Tivtat v času, ko se je vršilo bombardiranje na Medovo, takisto pa je res, da se je oklopnica vrnila v Tivtat pri Kotoru točno devet ur po končanem obstreljevanju medovanskega pristanišča.“

Ali je ta informacija resnica ali bajka? Kdo bi to vedel? Toda pride čas, ko bodo tudi to skrivnost razkrili solnčni žarki.

Proslavljanje odrinske zmage v bolgarskem sobranju in spomin na padle junake.

V seji bolgarskega sobranja dne 26. marca je bil ministrski predsednik Gešov viharno aklamiran. Izjavil je:

„Naši brati so skupno s srbskimi brati izvršili dejanje, ki bo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini razvoja balkanskih narodov in ostane trajen spomenik v svetovni zgodovini. Odrin, drugo turško glavno mesto, je včeraj padlo. Bajka, da je bolgarska armada, ki se je tako sijajno izkazala na odprtem polju, brez moči v boju proti trdnjavi, je sedaj razpršena. Včerajšnji dan pomenja za bolgarski narod veliko veselje, ob enem pa tudi žalovanje za hrabrih junaki, ki so padli na bojišču.“

Govoru so sledile dolgotrajne navdušene ovacije. Sobranje je sklenilo odposlati generalisimu Savovu brzojavko, v kateri se zahvaljuje armadi za veliko delo in zahvalno brzojavko ruski dumi za bratske ovacije.

Ko je bila ta seja sobranja zaključena, so poslanci vstali in zaklicali: „Pokoj dušam padlih junakov!“

Srbi in Bolgari ob padcu Odrina.

V četrtek, dne 27. marca, zjutraj, se je v Sofiji, v cerkvi svetega srbskega kralja Miljutina vršila zahvalna služba božja za padec Odrina. Po tej službi božji so mase priredile vladi in srbskemu poslaniku velike ovacije. Gešov in Spalajkovič sta pa drug drugemu čestitala k zmagi zavezniškega orožja. Pred srbskim poslaništvom so se ovacije ponavljale. Splošno se priznava, da se je srbska vojska zelo dobro držala in uradno se naglašja, da so Srbi osvajali turške utrdbe, dasi to mikakor ni bila njihova naloga.

Odpust črne vojske v Bolgariji.

Bolgarija je dne 28. marca odpustila svojo črno vojsko.

Zopet dva albanska kongresa.

Mladoturški kabinet je sklenil sklicati v Carigrad nov albanski kongres kot protest proti albanskemu kongresu v Trstu. Ta novi albanski kongres se bo izrekel za avtonomijo Albanije pod suvereniteto sultana in z muzlimanskim knezom. Od druge strani se pa poroča, da se vrši neki albanski kongres meseca aprila v Rimu. Zborovati bo pričel 15. aprila in bo trajal šest dni. Kakor se vidi, so nam za našo tržaško albansko komedijo drugod nevošljivi. Kaže pa tudi, da bo albansko vprašanje zlasti Avstriji povzročilo še mnogo preglavice.

Raznoterosti.

Iz justične službe. Deželno nadsodišče je imenovalo pravnega praktikanta pri deželnem sodišču v Gradcu Karla Sluga za avskultanta.

Iz poštne službe. Prestavljen je poštar Ludv. Florenini v Spodnjem Dravogradu v Liebenau pri Gradcu, poštni nadoficijal Ignacij Straßl iz Celovca v Maribor I.

Iz odvetniške službe. V odvetniško listo za Štajersko je bil vpisan dr. Franc Glančnik. Svojo pisarno otvori v Mariboru.

Iz ljudske šole. Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Kungoti na Pohorju, drugi plačilni razred, je oddati mesto stalnega učitelja; prošnje do dne 15. aprila. — Na dvorazrednici pri Sv. Bolfenku v Sl. gor., prvi plačilni razred, je oddati mesto učiteljice. Prošnje do 30. aprila.

Iz sodne službe. Orožniški postajeodja Mart. Zorjan je imenovan za kancelista in pridelen okrajni sodnji v Kranjski gori. — Orožnik titular-stražmojster Jurij Kvas je imenovan za uradnega slugo pri okrajni sodnji v Šoštanju.

Spremembe v politični službi. V politični službi se bodo baje v naši kronovini v kratkem izvršile razne spremembe. Namestniški podpredsednik, baron Myrbach pl. Reinfeld, bo stopil v pokoj; dvorni svetnik dr. Ferdinand grof Stürgkh bo imenovan namestniškim podpredsednikom; titularni dvorni svetnik dr. Mayrhofer pl. Grünbüchel bo imenovan pravim dvornim svetnikom; namestniški svetovalec grof Bellegarde v Brucku bo poklican v namestnijo in okrajni glavar pri namestništvu v Gradcu, baron dr. Nikolaj Pfusterschmied bo prestavljen v Bruck.

Dr. Link odstopil. Deželni odbornik štajerski in finančni referent dr. Leopold vitez Link je odložil svoj mandat; naslednik je dr. pl. Kaan. „Grazer Volksblatt“ poroča, da je vzrok odstopa iskati v intrigah, ki so jih vprizorili gotovi krogi v nemško-nacionalnem taboru proti dr. Linku. Kakor znano, je tekma za odborniška mesta pri nemških nacionalcih huda.

Hrvati in Slovenci. V četrtek in petek, dne 27. in dne 28. t. m., so bili v Opatiji zbrani zastopniki združene V. L. S. in Stranke prava. V razne nemške in mažarske liste so prišla najdrzovitejša poročila o teh konferencah. Kakor izvemo iz zanesljivega vira, so vsa ta poročila gole fantazije in prazne kombinacije, izvirajoče večkrat iz tajnih želj. Posvetovanja so bila tajna in so posebno vesti o sklepih glede Dalmacije in Bosne izmišljene. O konferencah se

je izdal sledeči oficijelni komunike, ki je v prvi vrsti namenjen hrvaški javnosti. „V zadnjih šestih mesecih so naši sorodniki po jeziku in sosedje Bolgari in Srbi z veliko požrtvovalnostjo v vrsti krvavih bitk s krvjo odkupili svoje brate po veri in narodnosti in oživotvorili svoje ideale. Te zmage so tudi v srcih hrvaških domoljubov izzvale iskreno navdušenje in sicer ne samo za to, ker vidijo v njih zmago narodnega in zgodovinskega prava, nego tudi zato, ker te zmage dokazujejo moč tudi majhnih narodov, ako so prežeti z živo narodno zavestjo. Taj radost nad balkanskimi vspehi, to iskreno navdušenje in zanos, bi nam morali biti nova vspodbuda k vstrajnemu delu za uresničenje hrvaškega zgodovinskega državnega prava in hrvaškega narodnega zjedinenja. A ravno nasprotno se med Hrvati samimi, zlasti pa med mladino, opaža nemili pojav, ki povsem pozadje postavlja hrvaško državno pravo in hrvaško narodno načelo: zedinjenje hrvaških in slovenskih dežel v smislu programa Ante Starčevića iz l. 1894. Z ozirom na sistematično protihrvaško delo iz strani državnih činiteljev, katerim je hrvaški narod podrejen, je ta preobrat v mišljenju razumljiv, nikakor pa ne opravičen. To more biti le sad obupa, znamenje, da ni več vere v lastno moč hrvaško-slovenskega naroda, znamenje, da ni več zaupanja v našo skupno boljšo narodno bodočnost. Po dogodkih na Balkanu te vere nismo izgubili. Nasprotno, še zrasla je v nas in nam okrepila prepričanje, da se bodo naši hrvaški narodni ideali: zedinjenje in samostojnost hrvaško-slovenskih dežel, v doglednem času tudi uresničili. Zato apeliramo na vse pravaške domoljube in zlasti na pravaško mladino, da ohranijo polno vero v pravice hrvaškega naroda. Tudi po zmagi orožja balkanskih zaveznikov ostane slej kot prej nujna potreba, da se zberemo vsi Hrvati in Slovenci v čim jačjo falango, da stisnemo svoje vrste in da s pomnoženimi silami nadaljujemo boj za oživotvorenje hrvaškega državnega prava in po njem našega narodnega zedinjenja. To ni samo plemenit, zakonit in opravičen cilj našega dela, marveč je edini predpogoj našega nadaljnjega narodnega obstanka. Izšolani po bridkih izkušnjah ne polagajmo svojih nad na kogarkoli izven hrvaškega naroda in zavrnilo vsak poizkus, da bi bil hrvaški narod kogarkoli slepo protinarodno orodje; stopajmo naprej po svojem dosedanjem državnopravnem in narodnem programu, zaupajoč samo v Boga in Hrvate!“

Tako ne bo šlo! Včeraj se je zgodilo v Ptujtu nekaj, kar mora vsakega, tudi najmirnejšega Slovenca, razburiti in vneti za najodločnejši odpor proti nemškutarskemu sistemu v naših mestih. Trije slovenski mladeniči, ki so šli mirno in dostojno iz minoritske cerkve v orlovskem kroju domov, so bili od policije prijeti, policijsko zaprti in z globo kaznovani. V Mariboru in Celju, povsod se smejo telovadci posamezno na ulici kretati v kroju, le v Ptujtu miren Slovenec ne sme na ulico v telovadskem kroju, ne da bi ga zaprli. V Ptujtu vlada Ornig, kateri v svojem „Štajercu“ vabi Slovence v ptujske trgovine in obrti. Kadar prihajajo kupovat, jim je prosta pot, kadar mirno in dostojno gredo po drugih opravkih, izgine za nje prostost. Če Ornig hoče zopet boj, mi mu ga lahko poskrbimo. Pravice svobodnega kretanja po Ptujtu pa si ne damo kratiti nikdar in od nikogar. V Ptujtu navzoči dr. Pegan je takoj interveniral, na kar so bili Orli izpuščeni na prosto. Proti globi se je vložil rekurz. Proti ravnanju pa mora protestirati okoliško ljudstvo. Za to se bo poskrbelo.

„Štajerc“ molči. Defravdacija v Laškem trgu je poštenjakovičem okrog „Štajerca“ zaprlo sapo. Med tem, ko drugače vsako nerednost, ali tudi le nezgodo, kisse pripeti v našem zadržištvu, razkriči kot nezaslišno sleparstvo in slika vse naše ljudi kot goljufe in tatove, ne najde za polmilijonsko sleparijo v Laškem trgu nobene besede. Daj, daj, ljubi „Štajerc“, povej tvojim zvestim, kakšne vrste ljudi se najdejo med tvojimi prvaki in krušnimi očeti — ta Spar- und Vorscheßkassa v Laškem je podpirala „Štajerca“! — Zakaj pa sedaj nimaš nobene besede, da bi svaril ljudi pred takimi zavodi, v katerih pridejo ubogi ljudje ob celo premoženje? Zakaj sedaj nič ne pišeš o zaslepljenosti ljudi? Zato ker si popolnoma vreden ljudi Drolzevega kalibra.

Se en nemški — defravdant. V Trbižu na Koroškem je lansko pomlad izginil bivši podžupan G. Prosch. Bil je velik Nemec. Sedaj so našli, da primanjkuje v tamošnji rajtajznovki, katere blagajnik je ta Gustav Prosch bil, 67.000 K. „Štajerc“, govori! Ljudje bodo pa še vedno tako nori in bodo verovali v nemško realnost in solidnost.

Prepozno spoznanje. V seji nižjeavstrijskega deželnega zbora je naglašal dr. Pattai, bivši predsednik avstrijskega parlamenta, govoreč o naši zunanji politiki, med drugim tudi to-le: „Avstro-Ogrska bi se morala postaviti na stran balkanskih narodov in bila je nesrečna politika, ki je nam odtujila te narode. Mi ne potrebujemo gospodovalnega položaja na Balkanu, pač pa je nam potrebno prijateljstvo balkanskih držav. Neodgovorno je bilo postopanje naše diplomacije, ki je nas spravila v smešen položaj, da se moramo pripraviti za malenkosti, dočim izgubljam na vsi črti vsak vpliv. Kaj pa li je Avstrija storila, da bi si pridobila simpatije balkanskih narodov? Da se brezvspešno trudimo in mučimo in da žanjemo samo mržnjo in sovraštvo, to je edini uspeh naše balkanske politike. Tako daleč smo že prijadrali v Avstriji!“ — To spoznanje je došlo

sicer kasno, toda ne bilo bi še prekasno, če bi vsaj sedaj srečala pamet naše diplomate. Pa bojimo se, da pamet in avstrijski diplomat — nista združljiva pojma.

Statistika iz Lurda. Leta 1912 je prišlo v Lurd 446 vlakov z 247.992 romarji. Pisarno, ustanovljeno za preizkušnjo čudežnega ozdravljenja, je obiskalo nič manj nego 560 zdravnikov, od katerih je bilo 90 profesorjev. Čudežno ozdravljenih je bilo preteklo leto 1000 oseb, svetih maš pa se je bralo 65.000.

Štajersko.

Sv. Peter niže Maribora. Dne 22. marca je pogorela v Terčovi viničarija grofice Brandis v Inomostu. O velikonočnih praznikih se veliko kuri, ker ženske veliko peko in kuhajo. Ker je imela ta viničarija v kuhinji lesen strop z medstropjem (na cuge) ter je viničarka s trsnim rožjem kurila, je prišel plamen v medstropje in od tamkaj v podstrešje, tako se vsaj sodi. Ker je sosed ogenj hitro zapazil, so še lahko živino in drugo rešili. Pogorelo je pa do tal, ker je bilo vse leseno in s slamo krito. Bog nas varuj ognja!

Sv. Peter niže Maribora. Ker je tako ugodna spomlad, poljsko delo vrlo napreduje. Ozimino, katere v jeseni radi vednega deževja ni bilo mogoče vsejati, in jarino smo že deloma posejali. Govori se, da so morali nekateri, ki so imeli v jeseni sejano ozimino, podorati, ker je slabo prezimila. Kop v vinogradih je v polnem teku. Ker je vinske trte les lep in čvrst, je upanje, da bo kaj nastavil. Kmet je že s strahom zrl v bodočnost, češ, kaj bo, ako ne bo dežja, zopet ne bo veliko krme in tudi setve ne bodo moge rasti. Kar nam zapade, rekel bi, zlata vreden snega ter nam napoji mokrote potrebno zemljo, ko bi jo dež le zapral. Vsak dan hladni vetrovi še zadržujejo drevje cvetenja, kar je dobro, ker bi nam cvetje še lahko ozeblu. Bog dal, da bi nam bilo vreme še zanaprej tako ugodno.

Ruše. Pogreb umrlega bivšega lesnega trgovca gospoda Luka Ilgo je bil sijajen. Udeležba občinstva iz Ruš, drugih bližnjih krajev in tudi Maribora je bila velika. Ob grobu mu je govoril v slovo č. g. župnik Bračič iz Lembaha. Prav neprijetno je bilo slišati, ko je ob koncu cerkvenega opravila na pokopališču padel nemški (!) komando načelnika ruske požarne brambe. Čas bi že bil, da bi se to izpremenilo. Nemški komando narodnim Rušam ne dela prav nič časti.

Ribnica na Pohorju. Naše kmečko bralno društvo bo vprizorilo na binkoštni ponedeljek narodno igro „Deseti brat.“ Sosedna društva se uljudno prosijo, da omenjeni dan ne priredijo shodov, oziroma iger, temveč nas blagovolijo počastiti s svojim posetom.

Hoče. Naša Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 13. aprila, poučno zborovanje in svoj prvi letni občni zbor.

Hoče. Na veliki četrtek je bil v Hočah slovesen pored, kakoršnega Hoče še menda nišo videli. Pokopan je bil gospod Friedrich Ludwig Pacher v. Theinburg, posestnik na gradu Hausampacher. Bil je vobče priljubljen in je rad daroval za dobrodelne namene. Naj v miru počiva! Blagi soprogi in otrokoma naše sožalje!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na veliki petek zjutraj ob 5. uri je umrla Julijana Drozg v visoki starosti. Ranjka je bila verna žena in vzgled vsem drugim ženam. Vsak dan je redno obiskala domačo farno cerkev ter bila pri sv. maši. Pogreb se je vršil na velikonočno nedeljo predpoldne ob velikanski udeležbi ljudstva v spremstvu domačih dveh č. gg. duhovnikov.

Sv. Lenart v Slov. goricah. O velikonočnih praznikih je raz poslopja c. kr. okrajne sodnije visela bela zastava v znamenje, da ni prav nikogar v ječi.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Za Slovensko Stražo je nabrala pri tovaršicah Senekovič Ivana iz Zgornjega Gasteraja 10 K. Mladenke, posnemajte!

Selce pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Zadnji teden se je poročalo, da je požar poškodoval gospodinjstvo Švajger, ki je hudo trpela na opeklinah. Nesrečna žena je na veliki petek zjutraj ob 5. uri umrla. Pogreb se je vršil na velikonočno nedeljo popoldne ob obilni udeležbi ljudstva. N. v m. p.!

Sv. Križ tik Slatine. V torek, dne 25. t. m. popoldne so v naši čitalnici predstavljali gimnazijci igrokaz: „Kazen ne izostane“ in burko: „Rdeči nosovi“. Igrali so kakor pravi igralci pred „izprodano hišo“, ki ni štedila z aplavzom. Hvala za lepi užitek in pa še čisti dobiček 24 K za križevske uboge šolarje!

Solčava. (Nesreča.) V soboto, dne 29. marca, se je vrlemu kmetu Roku Klemenšku ponésrečil sin Peter. Otroci so se igrali na škednju in po naključju je padel Peter tako nesrečno iz škednja, da si je zlomil roko v zgornjem laktu.

Koroško.

Celovec. Slovensko katehetsko društvo uljudno vabi vse ude in prijatelje na sestanek, ki se vrši v četrtek, dne 3. aprila t. l., ob pol 2. uri popoldne pri Trabesingerju. Na vsporedu je poročilo v zadevi šolskega molitvenika in referat g. dr. Rožmana o evharistiji pri malih.

Loterijske številke.

Trst	26. marca 1913	75	15	33	16	4
Dužaj	29. " "	74	10	46	71	84

Planinka,

planinsko letovišče, 1250 m nadmorske višine, pri Ruški koči na Pohorju, 10 sob z 22 posteljami, topla in mrzla kopel, krasni in lahkotni izprehodi po senčnatem, jelovem gozdu, najboljša planinska voda, izborna kuhinja, lahek dohod iz železniških postaj Ruše, Bistrica ob kor. žel., Maribor, Fram; cene zmernе, sezona od 1. junija do 15. septembra. Natančnejša pojasnila daje podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, pošta Ruše, Štajersko.

A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 **Maribor** Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarških del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

? Kateri

kavini pridatek naj kupim? Izbira je v resnici težka, — kajti toliko ponud človeka naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa sosedu? — Jaz? Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem : Franckovem : pridatku za kavo

s kavinim mlinčkom iz zagrebške tovarne;

od tega zadostuje : manjša : množina; on povzroči najlepši, zlatorujavi, čisti zvretek, toraj močno, slastno kavo!

V Št. Lovrencu nad Mariborom se odda s 1. aprilom dobro idoča

kovačija v najem.

Najemnik mora biti izvrstno izurjen v podkovanju volov in konj. Prosilci se naj priklase pri Pisnik Karolu v Št. Lovrencu nad Mariborom

Proda se lepa mala zidana hiša, obstoječa iz kuhinje. Pri hiši so svinjski hlevi, drvarnica, brajde in dva velika vrta. Hiša je še tri leta davka prosta. Izplačati ni treba vsega. Hiša stoji na Teznu, 5 minut od Maribora, cena se zve pri g. Ant. Haler-ju, uradniku v bolnišnici v Mariboru, Tržaška cesta 29. Hiša se proda le radi preselitve gospodarja v Ljutomer. 58

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini, ako jo sedaj poskusite

in se je našel nov pritek, ki je močen na ogljikovi kislini. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška“ z vsemi najboljimi kislimi vodami, ker zelo „Tolstovrška“ je sedaj najtanjša zdravilna in mozira in ostane tudi čista. **Tolstovrško** naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice. **Tolstovrška** je bila vana na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju **Tolstovrški slatini, pošta** (Koroško) — Zaboj s 25 $\frac{3}{8}$ stekl. stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvalili!

Abstinenti! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled svežega, prijetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo!

Kadilci! Katere in druge bolezni v grlu najhitreje ozdravite, ako pridno grgirate in pijete „Tolstovrško“.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 **Maribor** lastna hiša

svojo izredno bogato zalogo devocijonalij kakor:

Podobe: stenske v vsaki obliki, priproste in fine, tudi podobe v okvirju po primernih cenah.
Podobice: male, raznovrstne, najcenejše in najfinejše po primern. cenah 100 kom. od 70 v. naprej do 12 K.
Podobice kot spomina na prvo sveto obhajilo: najrazličnejše vrste popolnoma po tovarniških cenah.
Križe: lepe, fino izdelane, razne velikosti, stojče in stenske, lesene in nikljaste, tudi oksidirane. Oskrbimo tudi podobe (korpuse) križanega za velike poljske križe po izredno nizkih cenah.
Rožne vence: lesene, koščene, biserne, iz kokosa po raznih cenah. Posebno priporočamo cene rožne vence za otroke, tucat po 1 krono in višje.
Svetinjske: iz aluminija za Marijine

družbe razne velikosti tudi s traki; svetinjske, ki nadomestijo škapulir, čudodelne in razne druge.
Škapulirje: krmeljski škapulir, peterni škapulir, škapulir sv. Frančiška, Srca Jezusovega in druge. Priporočamo pa mesto škapulirjev kupovati svetinjske, ki nadomeščajo škapulirje, t. j. take, ki imajo na eni strani podobo Srca Jezusovega, na drugi pa kako-koli podobo Matere božje.
Posebno še priporočamo krasne molitvenike:
Vence pobožnih molitev in svetih pesmi. Obsega izvrstna premisljevanja in 600 cerkv. pesmi. Stane rud. obr. 3 K, zlata K 3.50 in pa 4 K. Pesmi se dobijo tudi za-se po 2 K.
Družbine bukvice za dekleta posebno

Dekliških družb. Izvrsten molitvenik! Rud. obr. 3 K; zlata K 1.50 in 4 K.
Sv. Opravilo. najbolj podočen molitvenik, ker ima razlago celega cerkv. leta. Rud. obr. K 1.20; zlata K 1.50 in 2 K.
Premisljevanje o življenju Jezusa Kristusa obsega premisljevanje za vsak dan celega leta v 2 delih. Oba dela v platno vezana z rud. obr. 7 K.
Malo sv. opravilo za mladino silno podočno. Ru. obr. 70 vin.; zlata 1 K.
V zalogi imamo tudi druge molitvenike kakor: Hodi za Kristusom, Ključek nebeški, Marija, žalostna mati, Hoja za Marijo, Prijatelj otroški, Družbenik Marijini Marija Kraljica Src, Getzemani in Golgota, Razne Šmarnice, Večna molitev, Hči brezmadežne in druge.

Državni telefon 13.

Sploh v Tiskarni sv. Cirila se dobijo ali oskrbijo vsi sedanji molitveniki!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti tri mesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo in poročstvo po 5 $\frac{1}{2}$ % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvenmši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

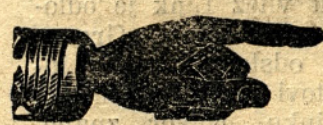
Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“) v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.